

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання Вченої
ради економіко-правового
факультету
від 19.11.2020 № 5

**Програма підсумкової атестації
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»**

Освітньо-професійна програма «Право»
Спеціальність «081 Право»
Економіко-правовий факультет

м. Маріуполь, 2020 рік

Програма державних екзаменів для студентів ОС «Бакалавр» за напрямом підготовки 08 Право, спеціальності 081 Право

Розробники: Є.М. Черних, завідувач кафедри права та публічного адміністрування МДУ, кандидат юридичних наук, доцент

Б.М. Свірський, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ, кандидат юридичних наук, доцент

С.Х. Барегамян, доцент кафедри права та публічного адміністрування МДУ, кандидат юридичних наук

Г.Є. Тихомирова, доцент кафедри права та публічного адміністрування МДУ, кандидат юридичних наук

Програму державних екзаменів схвалено на засіданні кафедри права та публічного адміністрування

Протокол від «17» листопада 2020 року № 5

ПРОГРАМА ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ

Програму державних екзаменів підготовлено відповідно до стандартів вищої освіти, що регламентують зміст освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості підготовки бакалавра в галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Мета державного екзамену – оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньо-професійної програми підготовки та державна атестація фахівця на відповідність ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 081 Право.

Програма державних екзаменів складається з державного іспиту з теорії держави і права та комплексного іспиту зі спеціальності, та містить змістові модулі нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки освітньо-професійної програми бакалавра за спеціальністю 081 Право.

У списку рекомендованих джерел наведено перелік наукової спеціальної літератури.

Маріупольський державний університет має право доповнювати нормативну частину програми державного екзамену іншими розділами та поглиблювати зміст тем змістовними модулями навчальних дисциплін варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

Компетентності.

Загальні:

1. Здатність аналізувати інформацію з різних джерел для вирішення організаційно – юридичних питань та практичних завдань; навички використання сучасних юридичних інформаційних систем і технологій.
2. Здатність розуміти предметні галузі, професію; основні концепції, базові категорії, юридичні поняття.

3. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати правові проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані законні рішення.
4. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону.
5. Здатність до міжособистісного спілкування; вміння працювати в команді, мотивувати людей та досягати спільної мети; розуміння та повага до різноманітності та мультикультурності.
6. Здатність спілкуватися першою (рідною) мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
8. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації.
9. Володіння необхідними навичками професійного спілкування другою (іноземною) мовою.

Професійні:

10. Здатність забезпечувати дотримання законодавства суб'єктами права.
11. Здатність реалізовувати норми матеріального і процесуального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти.
12. Здатність юридично правильно кваліфікувати факти і обставини.
13. Здатність запобігати, розкривати та розслідувати правопорушення.
14. Здатність володіти юридичною термінологією та юридичною технікою, здатність правильно відтворювати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.
15. Здатність діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури.
16. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.
17. Здатність тлумачити нормативно-правові акти, надавати кваліфіковані юридичні висновки і консультації.

18. Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина.
19. Здатність проводити юридичну експертизу.

Шкала оцінювання результатів складання державних екзаменів

100 - бальна шкала	ЕКТС	Національна шкала	Визначення
90 – 100	A	<i>відмінно</i>	<i>Відмінна</i> відповідь, виконання роботи (завдань) лише з незначною кількістю помилок
82 – 89	B	<i>дуже добре</i>	<i>Добре</i> виконання завдань, вище середнього рівня з кількома помилками
74 – 81	C	<i>добре</i>	<i>Загалом</i> відповідь правильна, робота (виконані завдання) з певною кількістю грубих помилок
64 – 73	D	<i>задовільно</i>	<i>Задовільно</i> - непогано виконані завдання, але з великою кількістю недоліків
60 – 63	E	<i>задовільно</i>	<i>Достатньо</i> – відповідь і робота (виконані завдання) задовольняють мінімальні критерії якості
менше 60	F	<i>незадовільно</i>	<i>Незадовільна</i> відповідь, виконані завдання не відповідають критеріям якості

ДЕРЖАВНИЙ ІСПИТ З ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Мета: забезпечити загальнотеоретичну підготовку висококваліфікованих фахівців зі спеціальності «Право», шляхом опанування основ теоретичних знань і здобуття практичних навичок в юридичній сфері; формування професійного юридичного мислення шляхом засвоєння основних теоретичних концептів, методів, підходів, вчень, принципів, ідей.

Завдання: всебічно сприяти розвитку у студентів самостійного юридичного мислення, оволодінню базовими теоретичними знаннями та навичками практичної поведінки у правовому середовищі, формуванню позитивної правосвідомості та правової активності, активної політичної та громадської позиції, усвідомленню незаперечної цінності прав і свобод людини й громадянина.

Змістові модулі:

1. Вступ до курсу «Теорія держави і права».
2. Загальне вчення про державу.
3. Загальне вчення про право.

Орієнтований перелік питань для складання державного іспиту з теорії держави і права

1. Предмет, об'єкт і завдання загальної теорії держави і права.
2. Теорія держави і права в системі юридичних та гуманітарних наук.
3. Методологія теорії держави і права.
4. Поняття держави та його сутність.
5. Основні ознаки, які відрізняють державу від організацій родової влади та інших організацій сучасного суспільства.
6. Поняття типу держави. Основні підходи до типології держав.
7. Фактори виникнення держави: їх природа та багатоманітність.
8. Дуалістична монархія
9. Договірна теорія походження держави, її значення для сучасного учення про державу.
10. Теорія насильства у поглядах на походження держави.
11. Виникнення держави за марксистською теорією.
12. Зміст органічної теорії походження держави та її вплив на сучасне розуміння держави.
13. Психологічна теорія походження держави.
14. Зміст та ознаки державної влади.
15. Громадянське суспільство: поняття, ознаки, структурні елементи.
16. Співвідношення громадянського суспільства та правової держави.
17. Поняття правової держави: основні ідеї, ознаки.
18. Поняття і ознаки соціальної держави.
19. Шляхи формування правової і соціальної держави в Україні.
20. Парламентська республіка
21. Президентська республіка
22. Республіка зі змішаною формою правління
23. Федеративна форма територіального устрою держави
24. Функції держави: поняття та види.
25. Поняття і структура форми держави.
26. Монархічна форма правління: поняття, ознаки, види.

27. Республіканська форма правління: поняття, ознаки, види.
28. Конституційна монархія (Парламентська монархія)
29. Нетипові форми державного правління.
30. Форма державного устрою та її види.
31. Унітарна форма територіального устрою держави
32. Форма державного (політичного) режиму та їх види.
33. Поняття і соціальна цінність демократії, зв'язок із ідеями правової держави
34. Особливості елементів форми української держави.
35. Механізм держави: поняття і структура.
36. Апарат держави та його ознаки, принципи організації та діяльності
37. Орган держави: визначення, ознаки, види.
38. Поняття та склад компетенції державного органу.
39. Принцип поділу державної влади: зміст та втілення в державно-правову практику.
40. Організація здійснення влади на місцях. Взаємодія місцевих державних органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.
41. Поняття права та його ознаки.
42. Розуміння права у світовій і вітчизняній юриспруденції.
43. Розуміння права в юридичному позитивізмі
44. Природна-правова теорія
45. Історична школа права.
46. Марксистська теорія права.
47. Психологічна теорія права.
48. Соціологічна теорія права.
49. Інтеграційна теорія права.
50. Сутність права: різні підходи.
51. Цінність права, соціальна цінність права.
52. Джерела права.
53. Структура права: об'єктивне і суб'єктивне право; приватне і публічне право; матеріальне і процесуальне право.
54. Принципи права: поняття, особливості, види.
55. Значення та роль принципів права.
56. Право і закон. Принцип верховенства права.
57. Співвідношення і взаємозв'язок права і держави.

58. Нормативно-правовий акт: визначення, ознаки і види.
59. Дія нормативно-правових актів у часі та просторі, порядок набуття їх чинності.
60. Поняття, ознаки та види законів.
61. Нормативний договір як джерело права. Відмінність від звичайних правових договорів.
62. Правовий прецедент як джерело права.
63. Міжнародні акти та угоди як джерело права
64. Правова доктрина як особлива форма права, її юридичне значення
65. Місце права в системі соціальних норм. Взаємодія з іншими соціальними нормами.
66. Співвідношення права і моралі: єдність, відмінність, взаємодія, протиріччя.
67. Співвідношення правових та технічних норм.
68. Правова норма: поняття, ознаки, структура.
69. Види правових норм.
70. Зовнішній вираз правових норм в статтях правового акту. Співвідношення норми права і статті нормативного акта.
71. Способи викладення норм права в статтях нормативних актів.
72. Правова система: структура і елементи.
73. Поняття правової сім'ї, критерії класифікації правових сімей.
74. Романо-германська (континентальна) правова сім'я.
75. Англо-американська правова сім'я (загального права).
76. Система права. Критерії поділу правових норм на галузі та інститути.
77. Галузі і підгалузі права.
78. Характеристика основних галузей права України
79. Інститути права.
80. Співвідношення системи права і системи законодавства.
81. Співвідношення між нормами міжнародного і національного права.
82. Поняття і значення систематизації нормативно-правових актів. Види систематизації нормативно-правових актів.
83. Поняття і форми реалізації норм права.
84. Поняття, сутність і стадії застосування норм права.
85. Правозастосовні акти: поняття, ознаки і види. Відмінність від нормативних актів.

86. Поняття, мета та види тлумачення права.
87. Способи і обсяг тлумачення правових норм.
88. Офіційне і неофіційне тлумачення.
89. Акти тлумачення права: поняття, ознаки, види.
90. Прогалини в праві та способи їх усунення та подолання: аналогія права та аналогія закону.
91. Поняття, ознаки та склад правовідносин.
92. Види правовідносин.
93. Правосуб'єктність фізичних осіб.
94. Правосуб'єктність юридичних осіб.
95. Юридичні факти: поняття і класифікація.
96. Презумпції, преюдиції та фікції як юридичні факти.
97. Правомірна поведінка: поняття і види.
98. Правопорушення: поняття, ознаки і види.
99. Юридичний склад правопорушення.
100. Поняття, ознаки і підстави юридичної відповідальності.
101. Принципи юридичної відповідальності.
102. Види юридичної відповідальності.
103. Обставини, які виключають протиправність діяння і юридичну відповідальність.
104. Поняття, межі і сфера правового регулювання.
105. Предмет і методи правового регулювання.
106. Способи і типи правового регулювання.
107. Механізм правового регулювання, його стадії і елементи.
108. Ефективність правового регулювання.
109. Правотворчість: поняття, принципи, види. Відмінність від законотворчості та правоутворення.
110. Поняття і стадії законотворчості в Україні.
111. Юридична техніка.
112. Поняття і принципи законності.
113. Поняття і принципи правопорядку. Співвідношення законності, правопорядку і демократії.

114. Гарантії законності і правопорядку: поняття і види.
115. Поняття, структура і види правосвідомості.
116. Функції правосвідомості.
117. Поняття і елементи правової культури.

КОМПЛЕКСНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Конституційне право України

Мета: глибоке і всебічне вивчення засад конституційного права, що регулюють суспільні відносини у сфері конституційного будівництва, в практичній діяльності різних органів Української держави.

Завдання :

- ознайомлення зі станом основних проблем науки конституційного права та практики конституційного будівництва;
- ознайомлення студентів із основними положеннями теорії конституційного права, з поняттями, якими оперує наука та основними конституційно-правовими інститутами;
- формування навичок роботи з нормативно-правовими актами, з'ясування їх зміст, особливості та засоби застосування.

Змістові модулі:

1. Загальна частина Конституційного права України.
2. Права і обов'язки людини і громадянина. Громадянство України.
3. Вищі органи державної влади в Україні.
4. Адміністративно-територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні.

2. Цивільне право

Мета: підготовка фахівців правознавців високої кваліфікації, що мали б змогу оволодіти системою теоретичних знань, набути практичних навичок застосування норм цивільного права в різних сферах діяльності.

Завдання: є формування здатності організовувати правову роботу і юридичне обслуговування суб'єктів цивільних правовідносин, забезпечувати реалізацію правових засобів захисту їх прав.

Змістові модулі:

1. Загальні положення цивільного права
2. Право власності та інші речові права
3. Зобов'язальне право
4. Окремі види договірних зобов'язань.
5. Позадовірні зобов'язання.

3. Цивільне процесуальне право

Мета: засвоєння положень законодавства України, яке стосується змісту діяльності загальних судів України, суб'єктів, які беруть участь в процесі здійснення судочинства, оволодіння навичками правильного його використання в процесі власної правозастосовчої діяльності.

Завдання: вивчення сутності, основних понять і структури цивільного судочинства України, методів і принципів його побудови, дослідження правового положення осіб, які беруть участь при розгляді справи та аналіз окремих стадій цивільного судочинства.

Змістові модулі:

1. Загальна частина цивільно-процесуального права України.
2. Особлива частина цивільно-процесуального права України.

4. Кримінальне право (загальна частина)

Мета: оволодіння студентами необхідних знань та навичок з загальної частини Кримінального права, а саме: набуття та поглиблення знань про кримінальне право як галузь права та науку, про поняття кримінальної відповідальності, значення кримінального права в реформуванні законодавства, визначення завдань та формування напрямків кримінально-правової політики, а також визначення принципів дії, структуру та види тлумачень закону про кримінальну відповідальність; визначення місця, яке займає кримінальне право та закон про кримінальну відповідальність в системі інших галузей правових знань та встановлення його зв'язку з іншими навчальними дисциплінами, з'ясування значення для практичної діяльності майбутніх правознавців, формування вмінь та навичок здійснення кримінально-правової кваліфікації, правильного тлумачення та реалізації норм закону про кримінальну відповідальність.

Завдання: систематизоване засвоєння студентами теоретичних знань про головні принципи, категорії, положення та кримінально-правові інститути кримінального права, навчання їх правильного орієнтування в Загальній частині чинного кримінального законодавства, набуття вміння застосовувати норми кримінального права. Вивчення цього курсу повинно сприяти формуванню у студентів поглядів на закон про кримінальну відповідальність як важливий засіб захисту людини, суспільства та держави від суспільно небезпечних посягань.

Змістові модулі:

1. Поняття злочину та його склад.
2. Елементи складу злочину.
3. Загальна характеристика окремих інститутів злочину.
4. Покарання, його види та порядок призначення (звільнення від покарання).

5. Кримінальне право (особлива частина)

Мета:

1) науково-юридична:

- поглиблене вивчення студентами всіх положень кримінального законодавства та механізмів його застосування в практичній діяльності;

- придбання студентами навичок і вмінь ефективного застосування кримінального законодавства для забезпечення встановлення об'єктивної істини, захисту прав і свобод громадян, справедливості правосуддя;

- опанування студентами необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує їм бачення проблем законодавства і практики його застосування, шляхів їх розв'язання, з використанням навичок творчого мислення та удосконалення свого професійного рівня;

- формування навичок кваліфікації злочинів, тобто встановлення відповідності вчиненого особою суспільно небезпечного діяння складу, описаному в законі.

2) загальноосвітня:

- підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав по здійсненню правосуддя та науковими ідеями в цій сфері;

3) виховна:

- формування впевненості фахівців в благодійності ідей правової держави і необхідності їх реалізації в кримінально-процесуальній діяльності, відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною;

- формування у людей непримиренне ставлення до злочинних проявів, усвідомлення необхідності боротьби з такого роду вчинками.

Завдання: ознайомити студентів зі станом основних проблем науки кримінального права; предметом кримінального права; джерелами кримінального права та їх структурою; процесуальними гарантії захисту прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб; способами тлумачення і застосування кримінальних норм; процесуальними методами і формами попередження злочинів; процесуальними формами взаємодії органів та осіб, що здійснюють кримінально-процесуальну діяльність між собою, а також з іншими державними органами; в результаті вивчення курсу студенти повинні вміти: використовувати дані науки кримінального права при тлумаченні та застосуванні норм кримінального права; орієнтуватися в системі кримінального права та в судовій практиці з кримінальних справ; збирати фактичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для правильної кваліфікації суспільно небезпечних діянь; організувати виконання прийнятих рішень.

Змістові модулі:

1. Злочини проти основ національної безпеки України та злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

2. Злочини проти життя і здоров'я особи та проти волі, честі та гідності особи.

3. Злочини проти громадської безпеки та громадського порядку.

4. Злочини у сфері економіки та проти довкілля.

6. Кримінальний процес

Мета: розкриття значення в забезпеченні захисту особи, її прав і свобод, власності, а також прав підприємств, установ і організацій від злочинних посягань і тим самим в зміцненні законності і правопорядку, охороні інтересів держави і суспільства.

Завдання: опанування певним інструментарієм науки кримінального процесу, вивчення предмету науки кримінального процесу і головних її категорій, принципів кримінально-процесуальної діяльності і правового статусу її суб'єктів, порядку порушення та розслідування кримінальних справ, порядку провадження справ в суді першої інстанції, порядку перегляду вироків, постанов та ухвал суду, порядку розгляду питань, що виникають при виконанні вироків.

Змістові модулі:

1. Загальні положення.
2. Досудове розслідування.
3. Судове провадження.
4. Особливі порядки кримінального провадження.

7. Адміністративне право та процес

Мета: глибоке і всебічне вивчення засад адміністративного права, що регулюють суспільні відносини у сфері державного управління. Основною метою курсу є поглиблене вивчення студентами всіх засад адміністративного права. Оволодіння студентами необхідними знаннями та навичками з адміністративного процесуального права, перспективи реформування сучасного адміністративного права; співвідношення адміністративно-правових інститутів; взаємозв'язок адміністративного права з іншими юридичними та неюридичними (управління, державне управління, політологія, соціологія) науками; використання досягнень закордонної адміністративно-правової науки тощо.

Завдання: ознайомити з основними інститутами, конструкціями адміністративного та адміністративно-процесуального права на підставі догматичних уявлень та нормативних актів; навчити компетентно використовувати адміністративне та адміністративно-процесуальне законодавство України у практичних завданнях; показати зв'язки між інститутами та нормами адміністративного і адміністративно-процесуальними права та інститутами інших галузей права; показати еволюційні трансформації в уявленнях про предмет та роль адміністративного та адміністративно-процесуального права в сучасному суспільстві.

Змістові модулі:

1. Адміністративне право і державне управління.
2. Джерела адміністративного права.
3. Адміністративно-правові відносини.
4. Суб'єкти адміністративного права.
5. Форми і методи державного (публічного) управління.

6. Адміністративно-деліктне право.
7. Забезпечення законності в державному управлінні.
8. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки.
9. Адміністративно-правове регулювання соціально-культурною сферою.
10. Адміністративно-правове регулювання адміністративно-політичною сферою.
11. Базові характеристики адміністративно-процесуальної галузі права.
12. Адміністративне доказування та докази в адміністративному процесі.
13. Адміністративна юстиція. Окремі види адміністративних проваджень.

8. Міжнародне приватне та публічне право

Мета: набуття ґрунтовних знань про особливості міжнародного публічного та приватного права, методи і засоби міжнародноправові діяльності, навичок користування правовим інструментарієм.

Завдання: формування навичок роботи з нормативними матеріалами, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

Змістові модулі:

1. Проблемні теоретичні та практичні питання міжнародного публічного права.
2. Міжнародно-правові аспекти вирішення глобальних проблем людства.
3. Проблемні питання міжнародного приватного права.
4. Колізійні та матеріально-правові норми міжнародного приватного права.

Орієнтований перелік питань для складання комплексного державного екзамену зі спеціальності

1. Поняття, предмет, метод та система галузі конституційного права України. Структура та завдання конституційного права України.
2. Поняття, правова природа та види джерел конституційного права. Конституція України як Основний Закон держави та суспільства.
3. Поняття, склад та особливості конституційно-правових відносин.
4. Система, поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
5. Конституційно-правовий статус фізичних осіб в Україні: громадян України, іноземців, біженців та осіб без громадянства.
6. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. Порядок формування, структура та повноваження Верховної Ради України.
7. Загальна характеристика конституційно-правового статусу Президента України. Функції та повноваження Президента України.
8. Система органів виконавчої влади. Місце і роль Кабінету Міністрів у механізмі державної влади в Україні.
9. Судова система України. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.
10. Прокуратура України: поняття та система органів, функції та повноваження.
11. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Види та форми діяльності територіальних громад.
12. Правовий статус і повноваження депутатів місцевих рад.
13. Організаційно-правові форми діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.
14. Поняття та система місцевого самоврядування
15. Поняття та основні принципи інституту громадянства України. Порядок набуття та втрати громадянства України.
16. Застосування загального і спеціального законодавства в цивільному праві.
17. Поняття, ознаки та склад цивільних правовідносин
18. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних прав і обов'язків
Фізична особа як учасник цивільних відносин.
19. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
20. Припинення юридичних осіб за законодавством України.
21. Підприємницькі товариства як учасники цивільних відносин
22. Об'єкти цивільних прав: загальна характеристика. Речі як об'єкти цивільних прав
23. Підстави виникнення цивільних зобов'язань.
24. Поняття й види правочинів.
25. Правове регулювання відносин власності за законодавством України
26. Поняття, функції та види цивільно-правової відповідальності.
27. Поняття строку та терміну в цивільному праві. Способи визначення строків. Види строків.
28. Гроші (грошові кошти) як об'єкти цивільного права.

29. Позовна давність у цивільному праві. Правові наслідки спливу позовної давності.
30. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.
31. Особисті немайнові права фізичної особи у цивільному праві.
32. Довіреність: поняття, зміст та форма
33. Докази та доказування у цивільному процесі
34. Експертиза у цивільному процесі. Висновок експерта.
35. Поняття позову та його елементи. Форма та зміст позовної заяви
36. Судовий розгляд як основна частина судового засідання в цивільному процесі
37. Особливості розгляду справ наказного провадження в цивільному процесі.
38. Особливості розгляду справ у порядку окремого провадження у цивільному процесі.
39. Порядок заочного розгляду справи в цивільному процесі.
40. Порядок перегляду судових актів у цивільному процесі.
41. Сутність і зміст судового рішення в цивільному процесі.
42. Особливості виконання судових рішень у цивільному процесі.
43. Види судових рішень в цивільному процесі, їх значення характеристики
44. Органи та особи, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів в цивільному процесі.
45. Загальна характеристика та стадії виконавчого провадження в цивільному процесі.
46. Речові права та їх види. Відмінність від зобов'язальних прав.
47. Підстави виникнення та припинення права власності.
48. Поняття цивільно-процесуального права, його предмет та метод.
49. Стадії цивільного судочинства.
50. Поняття та ознаки цивільно-процесуальних правовідносин
51. Сторони в цивільному процесі. Процесуальні права та обов'язки позивача та відповідача в цивільному процесі.
52. Поняття і види третіх осіб в цивільному процесі.
53. Види представництва в цивільному процесі
54. Бандитизм, терористичний акт: кримінально-правова характеристика.
55. Види примусових заходів виховного характеру. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, особливості їх призначення.
56. Вимагання, шахрайство та привласнення майна шляхом зловживання службовим становищем: поняття, склади злочинів та кваліфікуючі ознаки.
57. Державна зрада, шпигунство, диверсія: поняття та склади злочинів.
58. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти життя. Види та зміст. Склад злочинів.
59. Злочини проти національної безпеки України
60. Злочини проти виборчих прав: кримінально-правова характеристика
61. Злочини проти власності: загальна характеристика, види.
62. Злочини проти правосуддя.
63. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

64. Об'єкт, предмет злочину
65. Обставини, що виключають злочинність діяння за кримінальним законодавством України.
66. Підстави кримінальної відповідальності. Поняття кримінального проступку в кримінальному праві України.
67. Повторність та сукупність злочинів, їх ознаки та види. Рецидив та його види.
68. Поділ ознак складу злочину на обов'язкові та факультативні, значення такого поділу. Види складів злочину в кримінальному праві України.
69. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави та правові наслідки такого звільнення.
70. Поняття вбивства, їх види, склади злочинів і кваліфікаційні ознаки
71. Поняття співучасті, її об'єктивні й суб'єктивні ознаки. Форми співучасті
72. Поняття та види стадій вчинення злочину. Закінчений та незакінчений злочин.
73. Поняття тілесних ушкоджень, їх види, склади злочинів і кваліфікуючі ознаки.
74. Поняття, сутність та зміст вини.
75. Форми вини в кримінальному праві України
76. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх
77. Підстави та види заходів процесуального примусу в кримінальному процесі
78. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків.
79. Порядок провадження на підставі угод в кримінальному процесі
80. Процесуальний стан потерпілого, його права, обов'язки, відповідальність.
81. Завдання кримінального провадження. Кримінально-процесуальні правовідносини.
82. Поняття, значення і класифікація принципів кримінального провадження
83. Прокурор, його місце і роль в кримінальному провадженні.
84. Загальна характеристика стадій кримінального провадження
85. Система доказового права в кримінальному процесі. Теорія доказів.
86. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій, підстави, час проведення.
87. Закінчення досудового розслідування та його форми.
88. Поняття доказової діяльності. Елементи доказування в кримінальному процесі.
89. Поняття доказів та джерела їх отримання у кримінальному процесі.
90. Підозрюваний у кримінальному провадженні, його правовий статус.
91. Слідчий експеримент: мета та умови його проведення
92. Обшук, огляд: мета та підстава його проведення
93. Юридичні властивості доказів. Межі доказування в кримінальному процесі
94. Поняття негласних слідчих (розшукових) дій, підстави та строк їх проведення
95. Види судових рішень в кримінальному процесі. Законність обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.
96. Потерпілий в кримінальному провадженні, його права та обов'язки
97. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини; свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї.

98. Поняття, предмет та особливості адміністративного права України. Взаємодія з іншими галузями права.
99. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб.
100. Поняття, особливості та види актів державного управління
101. Адміністративні правовідносини: поняття, особливості, види.
102. Поняття, особливості та види адміністративного примусу.
103. Поняття, особливості та підстави адміністративної відповідальності.
104. Поняття державної служби, види державних службовців
105. Види звернень громадян, порядок їх розгляду.
106. Види адміністративних стягнень. Основні та додаткові стягнення.
107. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративних правовідносин: поняття, система та повноваження.
108. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративних правовідносин.
109. Поняття, ознаки адміністративного правопорушення та його юридичний склад
110. Система органів (посадових осіб), що уповноважені розглядати справи про адміністративне правопорушення.
111. Провадження у справах про адміністративне правопорушення: поняття, види проваджень, учасники провадження, строки.
112. Предмет адміністративно-процесуального права. Взаємодія з іншими галузями права.
113. Система та принципи адміністративного процесуального права.
114. Характеристика стадій адміністративно-позовного провадження.
115. Характеристика суб'єктів адміністративно-процесуального права, їх види.
116. Джерела міжнародного права.
117. Види суб'єктів міжнародного права.
118. Поняття і підстави міжнародно-правової відповідальності.
119. Поняття та види міжнародних договорів.
120. Порядок та стадії укладення міжнародних договорів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Теорія держави і права

Основні підручники і посібники

1. Загальна теорія держави і права. За ред. В.В.Копейчикова. К., 1997.
2. Скакун О.Ф. Теория государства и права: Учебник. Х., Консум, 2000.
3. Котюк В.О. Теорія права. К., 1996.
4. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права і держави. К., 1994.

Інші підручники і посібники

5. Теорія держави і права. Під ред. В.В.Копейчикова. К., 1995.
6. Кампо В. Українські реформи: політика і право. К., 1995.
7. Римаренко Ю.І. Основи етнодержавознавства. Підручник для вузів. К., 1997.
8. Сиренко В.Ф. Интересы - власть - управление. К., 1991.
9. Сурилов А.В. Теория государства и права. К. Одесса, 1989.
10. Шаповал В. Вищі органи сучасної держави. К., 1995.

Спеціальна література з окремих проблем теорії держави і права

11. Аппарат государственного управления: интересы и деятельность. К., 1993.
12. Бобровник С.В. Правове регулювання суспільних відносин та реалізація права. / *Правова держава*. Вип.7. К., 1996.
13. Бобровник С.В. Нормотворча діяльність та проблеми систематизації законодавства. / *Правова держава*. Щорічник Інституту держави і права ім.В.М.Корецького. Випуск восьми. К., 1997.
14. Бобровник С.В., Богінич О.Л. Систематизація законодавства України: актуальні проблеми та перспективи розвитку. К., 1994.
15. Богінич О.Л. Проблеми реалізації підзаконних нормативних актів. / *Правова держава*. Вип.7. К., (1996).
16. Богінич О.Л. Співвідношення законів та підзаконних нормативних актів у процесі систематизації законодавства. / *Правова держава*. Щорічник Інституту держави і права ім.В.М.Корецького. Випуск восьмий. К., 1997.
17. Головченко В.В. Система права і комплексні правові спільності. / *Правова держава*. Щорічник Інституту держави і права ім.В.М.Корецького. Випуск восьмий. К., 1997.
18. Головченко В.В. Правореалізація як функція судової влади. / *Правова держава*. Вип.7. К., 1996.
19. Государственная дисциплина и ответственность. К., 1991.
20. Законодавство: проблеми ефективності. / Аверьянов В.Б., Денисов В.Н., Сиренко В.Ф, та ін, К., 1995.
21. Колізії у законодавстві України: проблеми теорії і практики. К., 1996.
22. Мала енциклопедія етнодержавознавства. К.: Довіра, 1996.
23. Мороз О.О. Наукові засади законотворчого процесу в Україні. / *Правова держава*. Щорічник наукових праць Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України. К., 1997.
24. Оксамытний В.В. Правомерное поведение личности. К., 1985.
25. Онищенко Н.М. Моральні засади реалізації законодавства. / *Правова держава*. Вип.7. К., 1996.
26. Пархоменко Н.М. Договір в системі права України. К., 1998.
27. Погорилко В.Ф. Малишко М. Правова система - система права - система законодавства. / *Право України*. 1993. № 9.
28. Рабінович П.М. Проблеми теорії законності розвинутого соціалізму. Львів, 1979.
29. Римаренко Ю.І. Основи етнодержавознавства. К., 1997.
30. Сиренко В.Ф. Соціальні інтереси як фактор реалізації законодавства. К., 1996.
31. Соколов АН. Правовое государство. Идея, теория, практика. К., 1994.
32. Титарчук О.А. *Звичай і право*. Х., 1995.
33. Тарасюк В.М. Юридична, законодавча та кодифікаційна техніка. / *Правова держава*. Щорічник наукових праць Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України. К., 1997.
34. Фандалюк О.В. Правозастосувальні акти-дії. К., 1999.

2. Конституційне право України

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.
2. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування. Місцеве та регіональне самоврядування України. Вип. 1-2. К., 1994. С. 65-69.
3. Гаазька конвенція 1930 року з деяких питань, що стосуються колізій законодавства про громадянство.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 № 55-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 3. Ст. 429.

5. Європейська Хартія про статус судів. *Вісник Верховного Суду України*. 1998. № 4. С. 9-11.
6. Загальна декларація прав людини. Права людини. Міжнародні договори України. К., 1992. С. 18-24.
7. Про Автономну Республіку Крим: Закон України 17.03.1995 № 95/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 11. Ст. 251.
8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. *Голос України* від 03.08.2011 № 142.
9. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17.11.2011 № 4061-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 10-11. Ст.73
10. Про вибори Президента України: Закон України від 5 березня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 14. Ст.81
11. Про Вищу раду юстиції: Закон України від від 15.01.1998 № 22/98-ВР. *Голос України* від 17.02.1998.
12. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. *Голос України* від 06.03.2001 № 42.
13. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 26. Ст.892
14. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI. *Голос України* від 15.06.2011 № 107.
15. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 01.10.96 р., № 392/96-ВР, в редакції від 19.12.96 р. *Голос України* від 19.11.1996 № 216.
16. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим: Закон України від 23.12.1998 № 350-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 5. Ст. 43.
17. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.96 р. № 393/ 96-ВР. *Урядовий кур'єр* від 17.10.1996
18. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. Ст.222
19. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.199 № 116/95-ВР в редакції від 25.12.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 10. Ст. 96.
20. Про Конституційний Суд України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 49. Ст. 272.
21. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
22. Про Національну поліцію. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379)
23. Про місцеве самоврядування в Україні: Закони України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Голос України*. 1999. 12 червня.
24. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190.
25. Про засади державної мовної політики: Закон України від 03.07.2012 № 5029-VI. *Голос України* від 10.08.2012. № 146.
26. Про національні меншини в Україні: Закон України від 25.06.1992 № 2494-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст. 529.
27. Про оборону України: Закон України від 06.12.91 р. № 1932-12. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 106.
28. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 23. Ст. 118.
29. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 23. Ст. 176.
30. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. С. 179.
31. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. *Голос України* від 10.07.2001 № 119.
32. Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим: Закон України 22.12.2006 № 533-V. *Голос України* від 16.01.2007 № 6.
33. Про статус депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. *Голос України* від 07.08.2002 №142.
34. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII в редакції від 22.02.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 212.
35. Про столицю України – місто-герой Київ: Закон України. *Урядовий кур'єр*. 1999. 15 травня.
36. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI. *Відомості Верховної ради України*. 2010. № 41-42, № 43, № 44-45. Ст. 529.
37. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.97 р. № 776/97-ВР. *Голос України* від 20.01.1998.
38. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від від 17.03.2011 № 3166-VI. *Голос України* від 09.04.2011 № 65.
39. Про Центральну виборчу комісію. Закон України від 30.06.2004 № 1932-IV. *Офіційний вісник України*. 2004. № 27. Ст. 1763.

40. Постанова Верховної Ради Української РСР «Про проголошення незалежності України» від 24 серпня 1991 року № 1427 XII. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1991. № 38. Ст. 502.
41. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади: Указ Президента України від 12 березня 1996. № 159/97.
42. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010. *Урядовий кур'єр* від 14.12.2010 № 234.
43. Про Положення про Адміністрацію Президента України: Указ Президента України від 02.04.2010. *Офіційний вісник України* від 16.04.2010. № 25. стор. 21.
44. Про Положення про Представника Президента України у Верховній Раді України: Указ Президента України від 15.02.2008 № 133/2008. *Урядовий кур'єр* від 20.02.2008 № 33.
45. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набуття ними чинності: Указ Президента України від 10 червня 1997.
46. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15.12.1999 № 1572/99 *Голос України*. 1999. № 236.
47. Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Співтовариства: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.08.99 р., № 1496.
48. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України. № 2263, від 11.12.1999 р.
49. Про затвердження Типового регламенту центрального органу виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 № 1143.
50. Адміністративно-територіальний устрій України: історія та сучасність / В. А. Яцюк, О. Я. Матвіїшин, В. А. Граб та ін. К, 2002.
51. Андресюк Б.П. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи. К., 1997.
52. Бандурка О.М., Древаль Ю.Д. Парламентаризм в Україні: становлення і розвиток. Харків, 1999.
53. Барабаш Ю.Г. Парламентський контроль в Україні (конституційно-правовий аспект). Монографія. Харків, 2004. 192 с.
54. Батанов О.В. Територіальна громада - основа місцевого самоврядування в Україні: Монографія. К.: Ін-т держави і права НАН України, 2001. 260 с.
55. Биков О.М. Конституційно-правовий статус національних меншин в Україні: Монографія. К.: Ін-ст держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, 2001. 354 с.
56. Біленчук П.Д. та ін. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право). К., 2000.
57. Бориславська О. М. Місцеве самоврядування в Україні: теорія та практика реалізації конституційно-правових засад. Львів: ПАІС, 2005.
58. Бринцев В. Судебна влада (Правосудие): пути реформирования в Украине. Х., 1998.
59. Бурдоль Є. Законодавча діяльність і прокуратура. *Вісн. прокуратури*. 2009. № 7. С.10-16.
60. Волошин Ю.О. Конституційно-правове забезпечення європейської міждержавної інтеграції: теоретико-методологічні аспекти: Монографія / Ю. О Волошин К.: Логос, 2010. 428 с
61. Державне управління: теорія і практика / За ред. В.Б. Авер'янова. К., 1998. С. 92-118..
62. Евентов В.И. Международный и внутренний правопорядок в структуре международного сообщества. В кн.: Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. К., 1992.
63. Журавський В.С. Становлення та розвиток українського парламентаризму (теоретичні та організаційно-правові проблеми) К.:Парламентське видавництво, 2002.344 с.
64. Журавський В.С., Серьогін В.О., Яриш О.М. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.:Концерн „Видавничий дім „Ін Юре”, 2003. 672 с.
65. Заєць А.П. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду. К.: Парламентське вид-во, 1999. 247 с.
66. Кампо В.М. Місцеве самоврядування в Україні. К., 1997.
67. Коваленко А.А. Розвиток виконавчої влади в Україні на сучасному етапі: теорія і практика: Монографія / Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2002. 509 с.
68. Колесник К. Особливості парламентської етики в Україні. *Право України*. 2004. № 6. С.84-85.
69. Колесников Е.В. Обычай как источник советского государственного права. *Правоведение*. 1989. № 4. С. 19-25.
70. Колісник В.П. Національно-етнічні відносини в Україні: теоретичні засади та конституційно-правові аспекти: Монографія / Харківська право захистна група. Харків: Фоліо, 2003. 240 с.
71. Коліушко І. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні. Монографія. К.Факт, 2002. 260с. (С.11-57).
72. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посібник. К.:Юрінком Інтер, 2003. 336 с.
73. Конституційне право України: Підручник / За ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2002.
74. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я Тацій, Ю.М.Тодика, О.Г.Данилян та ін.; За ред. акад. НАН України В.Я.Тація, акад. АПрН України Ю.М.Тодики. Х.: Право, 2003.- 328 с.

75. Копейчиков В.В. Конституция развитого социализма: теоретические основы, сущность, функции. К., 1979.
76. Костецька Т.А. Право на інформацію в Україні. К., 1998.
77. Косюта М. Правове регулювання представницької функції прокуратури. *Право України*. 1997. № 12. С. 53-57.
78. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальний посібник. Вид. 6-те, виправл. Та доповн. К.: Атака, 2008. 592 с.
79. Кресіна І. О. Парламентські вибори в Україні: правові і політичні проблеми. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003.
80. Кресіна І.О., Коваленко А.А., Балан С.В. Інститут імпідменту: Порівняльний політико-правовий аналіз. К.: Юридична думка, 2004. 176 с.
81. Крусян А. Р. Взаимодействие местных органов исполнительной власти и органов местного самоуправления в Украине: Учеб. пособие. Одесса: Юридическая литература, 2001.
82. Курс конституционного права Украины. Том 1. Общая часть: Основы теории конституционного права. Учебник (Под ред. М.А. Баймуратова и А.В. Батанова). Х.: Одиссей, 2008. 672 с. Серия: «Энциклопедия современного конституционализма».
83. Любченко П. М. Компетенція суб'єктів місцевого самоврядування. Х.: Модель Всесвіту, 2001.
84. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика / Відп. ред. Член.-кор. АПрН України О.Н.Ярмиш: Монографія. Харків: *Вид-во Нац. у-ту внутр.справ*, 2004.450 с.
85. Медведчук В.В. Конституційний процес в Україні і організація державної влади та місцевого самоврядування. К., 1996.
86. Мірошниченко С. Євроінтеграційні кроки української прокуратури: погляд на проблему. *Право України*. 2008. № 5. С.73-77.
87. Муніципальне право України / За ред. В.Ф. Погорілка та О.Ф. Фрицького. К., 2001.
88. Муніципальне право України / За ред. В.Ф. Погорілка та О.Ф. Фрицького. К., 2001.
89. Мучник А.Г. Коментар до Конституції України, книга перша, друге видання виправлене і доповнене., К., парламентське видавництво, 2003.
90. Органи державної влади України: Монографія / За ред. В.Ф. Погорілка. К.: Ін-т держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, 2000.248с.
91. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Референдне право України: Навч. посібник. К.: Ліра-К, 2006
92. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Референдуми в Україні: історія та сучасність. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2000.
93. Погорілко В.Ф. Основи конституційного ладу України. К., 1997.
94. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України. Академічний курс: Підручник. У 2 т. / За ред. В.Ф. Погорілка. К.: «Юридична думка», 2006. Т. 1. 544 с.
95. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник / За заг. ред. В.Ф. Погорілка. К.: Наукова думка;Прецедент, 2006. 344 с.
96. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Референдуми в Україні: історія та сучасність: Монографія.- К.: Ін-т держави і права НАН України, 2000. 248 с.
97. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика / Відп. ред. В.Ф. Погорілко: Монографія. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; А.С.К., 2003. 652 с.
98. Рабінович П.М. Права людини і громадянина у Конституції України (до інтерпретації вихідних конституційних положень. Харків, 1997.
99. Сergyoga С.Г. Теоретико-правові та організаційні засади функціонування інституту президентства в Україні. Харків, 2001.
100. Скрипнюк О.В. Соціальна правова держава в Україні: проблеми теорії і практики. До 10-річчя незалежності України. Монографія. К.: Ін-т держави і права НАН України, 2000. 600 с.
101. Слідченко І.Д. Тлумачення конституції: питання теорії та практики в контексті світового досвіду / Одеська національна юридична академія. Одеса: Фенікс, 2003. 234 с.
102. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України: Навч. Посібник. К.: Юрінком Інтер, 2008. 632 с.
103. Ставнійчук М.І. Законодавство про вибори народних депутатів України: актуальні проблеми теорії і практики. К., 2001.
104. Стецюк Н В., Строцький Р.Є. Конституційне право України в таблицях (дидактичні матеріали). Львів: Видавничий центр юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. 2003 90с.
105. Тесленко М.В. Конституційна юрисдикція в Україні. Навчальний посібник. К.: Школа, 2003.- 256 с.
106. Тодика Ю.М., Марцеляк О.В. Конституційний Суд України і прокуратура в конституційно-правовому механізмі забезпечення основних прав громадян. Харків. 1996.
107. Тодика Ю.Н. Конституционно-правовой статус иностранцев и беженцев в Украине: Учебное пособие. Х., 1998.
108. Тодика Ю.Н., Яворський В.Д. Президент Украины: конституционно-правовой статус. Харьков, 1999
109. Тодика Ю.Н. Конституционное право Украины: отрасль права, наука, учебная дисциплина. Харьков, 1998.
110. Тодика Ю.Н. Конституционно-правовой статус иностранцев и беженцев в Украине. Харьков, 1999.

111. Федоренко В.Л. Нові теоретико-методологічні підходи пізнання системи і структури конституційного права України URL: : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlduvs/2009_2/09_2_1_4.pdf
112. Фрицький О. Ф. Конституційне право України: Підручник. К.: Юрінком Інтер, 2004.
113. Цимбалістий Т.О. Державний кордон України: конституційно-правовий статус: Навчальний посібник. Хмельницький: Видавництво НАПВУ, 2000. 204 с.
114. Шаповал В. М. Конституція і виконавча влада. К.: Юрінком Ін- тер, 2004. 80 с.
115. Шаповал В.М. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні: Навч.посіб. К.:УАДУ, 2000 216 с.
116. Шаповал В.М. Сучасний конституціоналізм: Монографія. К.: Юридична фірма «Салком»; Хрінком Інтер, 2005. 560 с.
117. Шаповал В.М., Борденюк В.І. та ін. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні. Навчальний посібник. К., 2000.
118. Шаповал В.М., Вищі органи сучасної держави, Порівняльний аналіз, К., 1995.
119. Шевчук С. Основи конституційної юриспруденції. К., 2001.
120. Шумський П.В. Прокуратура України. К., 1998.
121. Ющик О.І. Правова реформа: загальне поняття, проблеми здійснення в Україні. К., 1997.

3. Цивільне право

1. Малай М.О. Про розмежування сфери регулювання обмежень речових прав на нерухоме майно цивільним та земельним законодавством. *Право та управління*. № 2. 2011. С. 237-245.
2. Колінчук Х. Г. Зловживання суб'єктивним правом на вільне укладання договору. Наукові записки НаУКМА. 2012. Т. 129: *Юридичні науки*. С. 113-117.
3. Цюкало Ю.В. Принципи права: загальнотеоретичний та цивільно-правовий аспекти. *Юридичний журнал «Право України»*. 2012. №11-12.С. 372-377.
4. Турчин-Кукаріна І.В. Характеристика змісту обсягу, форми та функцій цивільно-процесуальних оціночних понять права. *Юридична наука*. № 2. 2011. С. 73-79.
5. Петровський А.В. Еволюція наукових думок щодо матеріального та процесуального аспекту визнання правочинів недійсними. *Юридична наука*. № 3. 2011. С. 79-86.
6. Гайдулін О.О. Тлумачення договорів доброї совісті (bonae fidei contractus) римському контрактному праві. *Юридична наука*. № 4-5. 2011. С. 36-44.
7. Мамченко Ю.А. Визначення умови про перехід права власності у договорі купівлі-продажу / Ю.А. Мамченко Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2011. № 1(3). URL:<http://lj.oa.edu.ua/articles/2011/n1/11myadkp.pdf>
8. Руда Т. Критерій достатності при оцінці доказів у цивільному судочинстві України і США: порівняльно-правовий аналіз / Т. Руда / *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Юридичні науки*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вип. 88. 2011. С. 106-110.
9. Грабовська О. Місце доказування у системі цивільного процесуального права. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Юридичні науки*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вип. 89. 2011. С. 13-15.
10. Ізарова І. Принцип публічності в цивільному процесі і його зміст. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Юридичні науки*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вип. 89. 2011. С. 66-69.
11. Яценко Н. Особливості участі суду в цивільних процесуальних відносинах. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Юридичні науки*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вип. 89. 2011. С. 105-107.
12. Грабовська О. Змагальна модель цивільного судочинства: поняття та юридична природа. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Юридичні науки*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вип. 90. 2012. С. 54-59.
13. Сібільов Д. Принципи законності та верховенства права у виконавчому провадженні: ідеологічні аспекти їх реалізації. *Вісник Академії правових наук України*. Збірник праць. Національна академія правових наук України. Вип. 1. 2012. С. 118-127.
14. Карнаух Б. Сутність і явище цивільно-правової відповідальності. *Вісник Академії правових наук України*. *Національна академія правових наук України*. Вип. 2. 2012. С. 287-300.
15. Харченко Г. Принцип добросовісного набуття речового права. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. №1. С. 51-54
16. Харченко Г. Принцип поєднання речових прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. №3. С. 6-9
17. Гусак М. Правова природа відповідальності за протермінування виконання грошового зобов'язання. *Юридичний журнал*. №9 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3664>
18. Трояновський О. Питання договірної відповідальності у міжнародному приватному праві. *Юридичний журнал*. №9 2011 р. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3668>
19. Мальський М. Вимоги до дійсності арбітражної угоди. *Юридичний журнал*. №9 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3669>

20. Шкляр С. Окремі проблемні аспекти притягнення до цивільно- правової відповідальності за порушення антимонопольного законодавства. *Юридичний журнал*. №9 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3678>
21. Юрко С. Матеріальна істина в цивільному процесі. *Юридичний журнал*. №9 2011 URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3679>
22. Саковніч О. Договори дарування та довічного утримання: що вигідніше? *Юридичний журнал*. №9 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3683>
23. Арчаков Д. Питання співвідношення цивільного та податкового законодавства та значення окремих умов договорів поставки у визнанні доходів продавця. *Юридичний журнал*. №2 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3632>
24. Онищенко О. Цивільно-правова характеристика договору перевезення: загально-теоретичні аспекти. *Юридичний журнал*. №6. 2012. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3780>
25. Апанасюк М. Юридичні особливості договору ренти. *Юридичний портал*. 2013 URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-906/>
26. Лук'янчук Т.М. Перегляд судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами в цивільному судочинстві *Юридичний портал*. 2012. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-810/>
27. Маломуж О.В. Витяг з реєстру прав власності на нерухоме майно. *Юридичний портал*. 2013 URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-647/>
28. Кожемякіна Н. Накладні – не договір. Практичні аспекти узгодження істотних умов договору. *Юридичний портал*. 2011. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-599/>
29. Дучинський А.П. Деякі аспекти дослідження специфікації прав інтелектуальної власності. *Юридичний портал*. 2011 р. за матеріалами Конференції «Умови розвитку освітніх інтернет-медіа: законодавчий та соціокультурний аспект». URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-568/>
30. Тодорович А.О. Особливості посвідчення договорів відчуження спільного майна подружжя. *Юридичний портал*. 2011. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-546/>
31. Бурдальова І.В. Особливості посвідчення договору довічного утримання (догляду) *Юридичний портал*. 2011. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-527/>
32. Логвіненко Ю.В. Договір дарування. *Юридичний портал*. 2011. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-509/>
33. Еременко Г. Що таке медіація і чому вона ефективна. *Юридичний портал*. Публікація від 17.03.2011 р. URL <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-504/>
34. Щеглов Є. Щодо первісного права власності. *Юридичний портал*. Публікація від 02.03.2011 р. URL <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-478/>
35. Кабаняча В.В. Встановлення опіки над майном фізичної особи, визнаної судом безвісно відсутньою. *Юридичний портал*. Публікація від 21.02.2011 р. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-470/>
36. Тодорович А.О. Особливості посвідчення договору дарування нерухомого майна. *Юридичний портал*. Публікація від 31.12.2011 р. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-444/>
37. Лідовець Р.А. Публічний інтерес у цивільному праві на прикладі правового регулювання відповідальності у договорі перевезення вантажу. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2012. № 2(6) URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12lradv.pdf>
38. Блащук Т.В. Можливість визначення держави як сторони цивільно-правового договору. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2011. № 1(3): URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2011/n1/11btvtpd.pdf>
39. Гладь Ю.О. Право вимоги як предмет зобов'язань, які виникають із договору застави. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2011. № 1(3): URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12lradv.pdf>
40. Ханик-Посполітак Р. Ю. Доступність правосуддя в цивільному процесі в контексті Закону України "Про судовий збір". *Наукові записки НаУКМА*. 2012. Т. 129: *Юридичні науки*. С. 117-120.
41. Сенін Ю.Л. Ознаки та умови здійснення новації за цивільним законодавством України. *Вісник Верховного Суду України*. №1(137) 2012. С. 29-32.
42. Некрасова О.В. Деякі аспекти застосування цивільного законодавства до регулювання сімейних відносин. *Вісник Академії адвокатури України*. № 2(21). 2011. С. 40-44.
43. Лісогорова К.М. Основні риси кодифікації цивільного законодавства в Україні в період десталінізації (середина 1950-х – середина 1960-х рр.) *Форум права*. 2012. № 2. С. 408-413. URL: <http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2012-2/12lkmccr.pdf>
44. Лебідь В.І. Співвідношення Цивільного кодексу України та інших кодексів України: окремі питання предмету правового регулювання. *Юридична наука*. № 2. 2011. С. 45-49.
45. Костін А., Селіванов М. Реалізація принципу свободи договору у цивільному та господарському кодексах України. *Юридичний журнал*. №9 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3665>
46. Лобко С. Проблеми укладання акціонерних договорів за українським правом. *Юридичний журнал*. №2 2011. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3642>
47. Здинок М. Поняття і склад збитків за цивільним законодавством України. *Юридичний журнал*. №6 2012. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3790>

48. Супрун Л. Окремі аспекти представництва у цивільному процесі за законодавством України та Іспанії: порівняльно-правовий аналіз. *Юридичний журнал*. №6 2012 URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3791>
49. Про стан здійснення правосуддя Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних та кримінальних справ у 2011 році та завдання на 2012 р.: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 10 лютого 2012 р. №1. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 12-15.
50. Судова практика. Рішення у цивільних справах. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 15-31.
51. Щодо деяких спірних питань застосування процесуальних норм у зв'язку зі змінами у Цивільному процесуальному кодексі України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 13.02.2012 р. № 4-183/0/4-12. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 43-48.
52. Щодо деяких спірних питань судової практики: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 13.02.2012 р. № 6-182/0/4-12. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 48-50.
53. Судова статистика. Аналіз здійснення судочинства та даних судової статистики щодо розгляду справ і матеріалів Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ у 2011 році. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 50-55.
54. Дьоміна О.О., Капуш І.С. До питання державної реєстрації земельної ділянки (В аспекті реформування інституту державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5). 2012. С. 98-105.
55. Корчегіна Н. Нова система реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. *Юридичний портал*. 2013. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-886/>
56. Боднар Г., Полякова О. Судова практика з окремих питань забезпечення виконання зобов'язань в Україні / Г. Боднар. *Юридичний портал*. 27.02.2012. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-729/>
57. Івануса Д.Б. Передача української власності між нерезидентами: податкові наслідки. *Юридичний портал*. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-834/>
58. Хилько О.А. Порядок державної реєстрації смерті. *Юридичний портал*. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-694/>
59. Юрченко Ю. Право власності по-українськи. *Юридичний портал* URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-678/>
60. Сніжко М.Б. Досвід виконання Міністерством юстиції України Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 року та практика розгляду таких справ судами України. *Юридичний портал* URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-640/>
61. Литвиненко Л.Ю. Порядок надання платних послуг відділами державної реєстрації актів цивільного стану. *Юридичний портал*. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-637/>
62. Соловецька В.М. Особливості правового регулювання посвідчення правочинів щодо нерухомого майна за участю малолітніх та неповнолітніх осіб. URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-632/>
63. Фогель Л.Б. Порядок видачі документів про державну реєстрацію актів цивільного стану URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-628/>
64. Роз'яснювальні матеріали щодо постанови КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень і Порядку надання витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно» *Юридичний портал*. за матеріалами постанови № 703 КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень і Порядку надання витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-606/>
65. Костин А. Коментар до наказу Держмитслужби України від 18.04.2011 № 315, зареєстрованому в Мін'юсті України 24 червня 2011 р. за № 782/19520 URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-619/>
66. Щеглов Є. Практика застосування нових строків у Цивільному процесі URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-424/>
67. Погрібний С. Регулювання договірних відносин у цивільному праві України: співвідношення їх внутрішнього (саморегулювання) і зовнішнього (державного) регулювання. *Право України*. 2012. № 9. С. 26-36.
68. Порядок видачі документів про державну реєстрацію актів цивільного стану: Роз'яснення Міністерства юстиції України від 04.08.2011 URL: <http://zakoni.com.ua/node/1015>
69. Слободян О. Висновок на проект Положення НКЦПФР «Про здійснення діяльності торговця цінними паперами при укладанні договорів з використанням грошових коштів та/або цінних паперів, наданих торговцем у позику клієнту» URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-630/>
70. Калініченко О. Форми заповіту за Цивільним кодексом України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 88. 2011. С. 110-113.
71. Цюра В. Концепція представництва в світлі положень сучасного цивільного та цивільного процесуального законодавства України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 90. 2012. С. 45-49.
72. Т. Кучер. Зміст процедури дослідження доказів у цивільному судочинстві України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 35-37.

73. Боднар В. До питання щодо класифікації переважних прав у цивільному праві України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 115-119.
74. Спасибо-Фатєєва І. Категорія відмови в цивільному праві України. *Вісник Академії правових наук України. Збірник праць*. Вип. 3. 2011. С. 25-28.
75. Навроцька Ю.В. Недоліки законодавчого регулювання перегляду судових рішень Верховним Судом України в цивільному судочинстві. *Цивілістична процесуальна думка : Збірник наукових статей*. К.: ПАЛІВОДА А.В., 2012. 528 с.
76. Суц О.П. Правова природа правовідносин з корпоративного інвестування. *Вісник ХНУВС*. 2012. № 1(56). С.355-360.
77. Клім С.І. Застосування аналогії закону до цивільних правовідносин, що мають публічно-правовий характер. *Науковий вісник Міжнародного Гуманітарного Університету*. № 1. 2011. С. 109-113.
78. Бахрєєва З.Р. До проблеми правового регулювання припинення цивільних договорів. *Юридична наука*. № 2. 2011. С. 50-55.
79. Матвійчук А.О. Поняття сприятливого навколишнього природного середовища у немайнових відносинах, що регулюються цивільним правом. *Юридична наука*. № 2. 2011. С. 55-65.
80. Чабаненко Л. Особливості правового регулювання відносин, опосередкованих договором комерційної концесії. *Юридичний журнал*. №9 2011 р. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3666>
81. Волошенко О. Честь, гідність і ділова репутація: поняття та порядок захисту. *Юридичний журнал*. №6 2012 р. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3789>
82. Муляр М. Основні ризики для позичальника у договорах споживчого кредиту: правовий аналіз / М. Муляр // *Юридичний журнал*. URL <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3795>
83. Мельничук О. Культурна власність в правовідносинах (справа мистецької колекції акціонерного товариства «Градобанк») URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3762>
84. Полішко Н.Л. Особливості укладання договорів на торгах, аукціонах, конкурсах. № 4-5. 2011. С. 24-30.
85. Апаров А.М. Цивільно-правові аспекти визначення поняття «аматорський спорт». № 4-5. 2011. С. 31-36.
86. Гоголь Б.М. Співвідношення права на інформацію та виключних прав автора № 4-5. 2011. С. 44-48.
87. Пшонка М.П., Козловська Л.В. Спадкування майнових прав на об'єкти незавершеного будівництва. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5) 2012 р. С. 55-66.
88. Гарагонич О. В. Припинення корпоративних відносин з ініціативи учасника ТОВ шляхом виходу із товариства. *Часопис цивільного та кримінального судочинства*. №2(5) 2012. С. 110-118.
89. Апанасюк М. Види договору ренти. *Юридичний портал*. URL:<http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-917/>
90. Бабаєва Ю.Н. Щодо форми правочинів URL: <http://pravotoday.in.ua/ua/press-centre/publications/pub-536/>
91. Фурса С. Актуальні питання теорії і практики нотаріальних правовідносин. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 87. 2011. С. 7-12.
92. Пацурія Н. Окремі теоретико-практичні проблеми регулювання правовідносин у сфері здійснення перестрахової діяльності. Вип. 90. 2012. С. 38-43.
93. Лисенко Л. Нові підходи до класифікації ухвал в цивільному процесі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 90. 2012. С. 78-80.
94. Воєводін Б. Суб'єктний склад правовідносин у сфері реклами (цивільно-правовий аспект). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 49-54.
95. Сороченко А. Підстави набуття корпоративних прав та момент виникнення корпоративних правовідносин за законодавством України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 83-86.
96. Поливач В. Підвідомчість справ, що виникають із кредитних правовідносин. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 80-83.
97. Губанова Т. Елементи контрольних правовідносин. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 94. 2012. С. 119-122.
98. Бобко Т. Деякі проблеми поняття та наслідків правочину. *Вісник Академії правових наук України*. Вип. 1. 2011. С. 23-27.
99. Ходико Ю. Правова природа іпотечного правовідношення. *Вісник Академії правових наук України*. Вип. 2. 2011. С. 19-24.
100. Миронова Г. Представництво пацієнта за довіреністю: цивільно- правова характеристика правочинів. *Вісник Академії правових наук України*. Вип. 3. 2011. С. 23-26.

4. Цивільне процесуальне право

1. Конституція України. Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Відомості ВРУ*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. *ВВР*. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492 (у редакції від 03.08.2010 на підставі ЗУ 2453-17).
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *ВВР*. 2003. № 40-44. Ст. 356.

4. Сімейний кодекс України № 2947-III від 10 січня 2002 р. ВВР. 2002. № 21-22. Ст. 135 (із змінами). 1971. додаток до № 50. Ст. 375 (із змінами).
5. Про Конституційний Суд України. Закон України ВВР. 1996. № 49. Ст. 272.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність. Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI.
7. Про нотаріат. Закон України № 3425-XII від 2 вересня 1993 р. ВВР. 1993. № 39. Ст. 383 (із змінами).
8. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Закон України № 776/97-ВР від 23 грудня 1997 р. ВВР. 1998. № 20. Ст. 99.
9. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України № 280/97-ВР від 21 травня 1997 р. (із змінами).
10. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року.
11. Конвенція про правову допомогу та правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах. Міжнародна угода від 22 січня 1993 р. Ратифіковано Україною 10 листопада 1994 року № 240/94 ВР.

5. Кримінальне право

1. Баулін Ю. Кримінальна відповідальність: сутність, зміст та правова форма. *Вісник Академії правових наук України*. 2003. № 2-3.
2. Воробей П.А., Коржанський М.І., Щупаковський В.М. Завдання і дія кримінального закону. К., 1997.
3. Всеволодов В. Деякі ознаки, що визначають організовану злочинність. *Право України*. 1994. № 5-6.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року N 1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.
5. Гуророва Н.А. Соучастие в преступлении по уголовному праву Украины. Харьков, 1997.
6. Дем'яненко В., Дядько Д. Критерії розмежування закінченого й незакінченого замаху. *Рад. право*. 1977. № 4.
7. Деякі питання провадження у справах про злочини, вчинені організованими злочинними угрупованнями. *Вісник Верховного Суду України*. 2001. № 1. С. 29-40.
8. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах.
9. Європейська конвенція про видачу правопорушників.
10. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 р.
11. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р.
12. Закон України «Про державний кордон України» від 4 листопада 1991 р.
13. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36. Ст. 446.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. стор. 1122.
15. Конвенція ООН з морського права від 10 грудня 1982 р.
16. Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р.
17. Конвенція про континентальний шельф від 29 квітня 1958 р.
18. Конвенція про територіальне море і прилеглу зону від 29 квітня 1958 р.
19. Коржанський М.І. Про принципи кримінального права України. *Право України*. 1995. № 11.
20. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 року №2341-I. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. стор. 131.
21. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 № 1001-05. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1961. № 2. стор. 15.
22. Ломако В.А. Осудність та неосудність за кримінальним правом України: Конспект лекції. Х., 1993.
23. Микитчик О.В. Сутність злочину як правового явища. *Вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2000. Вип. 3.
24. Про Конституційний Суд України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 49. Ст. 272.
25. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004.-№ 50. Ст 540.
26. Про службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.
27. Про статус депутата *Верховної Ради Автономної Республіки Крим*: Закон України 22.12.2006 № 533-V. *Голос України* від 16.01.2007 № 6.
28. Про статус депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. *Голос України* від 07.08.2002 № 142.
29. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII в редвкції від 22.02.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 212.
30. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність). *Вісник Конституційного Суду України*. 1999. № 5. С. 7-13.
31. Савченко А.В. Мотив і мотивація злочину. К., 2002.

32. Сенаторов М.В. Об'єкт злочину та його відображення у законі про кримінальну відповідальність. Питання боротьби зі злочинністю: Збірник наукових праць. 2003. Вип. 7. С. 133-146.
33. Тихий В.П. Питання застосування норм Кримінального кодексу України щодо стадій злочину. Законодавство України: Науково-практичні коментарі. 2002. № 1. С. 69-73.
34. Трубников В.М. Нове про суб'єкт злочину. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*, 2002. Спецвипуск. С. 110-117.
35. Трубников В.М. Новый взгляд на объект преступления. *Право і безпека*. 2002. № 1. С. 81-87.
36. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-42. Ст. 492.
37. Шапченко С.Д. Деякі питання тлумачення та застосування ст. 28 Кримінального кодексу України. Законодавство України: Науково-практичні коментарі. 2002. №3.

6. Кримінальне процесуальне право

1. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 р. СРСР приєднався до Конвенції 23 березня 1989 р.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36. Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. стор. 1122.
4. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 року №2341-I. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. стор. 131.
5. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 № 1001-05 *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1961. № 2. стор. 15.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. *Голос України* від 14.08.2012.
7. Батюк О. В. Актуальні питання щодо зміни і доповнення обвинувачення. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Івано-Франківськ: Плай, 2002. Вип. 8.
8. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності. К.: Атіка.
9. Біленчук П. Д. Процесуальні та криміналістичні проблеми дослідження обвинувачуваного. К.: Атіка, 1999.
10. Борисенко І. Пред'явлення для впізнання. *Вісник прокуратури*. 2007. № 1.
11. Бортник В. Захист прав, честі і гідності підозрюваного під час допиту: окремі проблеми. *Право України*. 2005. № 11.
12. Вринцев В. Система досудового слідства. *Право України*. 1998. № 12.
13. Гевко В., Стратонов В. Відтворення обстановки і обставин події: проблемні питання. *Право України*. 2000. №4.
14. Гончаренко В. И. Научно-технические средства в следственной практике. К., 1984.
15. Горбачов В. Підслідність кримінальних справ. *Вісник прокуратури*. 2003. № 11.
16. Гришин Ю. О. Закінчення досудового слідства зі складанням обвинувального висновку. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Х., 2000.
17. Джига М. В., Бауліна О. В., Лук'янець С. І., Стахівський С. М. Проведення дізнання в Україні: Навч. -практ. посіб. К.,
18. Зеленецький В., Денисюк П. Поняття дізнання та його види. *Право України*. 2001. № 9.
19. Ільченко С. Визначення підстав для проведення обшуку. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 4.
20. Кінаш О. Організація окремої слідчої дії умова законності й ефективності розслідування злочинів. *Право України*. 2003. № 2.
21. Козьяков І. Проблеми теорії та практики застосування статей 187, 187¹ КПК України. *Право України*. 2003.
22. Куценко Д. Виїмка документів, що становлять державну таємницю. *Право України*. 2007. № 3.
23. Кяйменко В. Взаємодія органів дізнання зі слідчими військових прокуратур при провадженні розслідування. *Право України*. 2000. № 3.
24. Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальне право: Курс лекцій. К.: Істина, 2005. Лекції 11, 12.
25. Лоза Ю. Слідчі дії: поняття, сутність, ознаки, види. *Право України*. 2003. № 9.
26. Малютін І. А. Зупинення досудового розслідування. К., 2003.
27. Малютін І. А. Підстави та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. К., 2000.
28. Маляренко В. Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2005.
29. Маляренко В. Найпоширеніші помилки та порушення законів, які допускаються при провадженні дізнання і попереднього слідства. *Право України*. 2001. № 3.
30. Михайленко О. Р. Складання процесуальних актів у кримінальних справах. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. К.: Юрінком Інтер, 1996. № 1.
31. Михайленко О., Юрчишин В. Обвинувачення. Його види і значення в кримінальному судочинстві України *Вісник прокуратури*. 2003. № 5.

32. Михеєнко М. М., Сейтназаров К. Про момент виникнення функції обвинувачення у кримінальному процесі. *Право України*. 1995. № 11.
33. Мікулін В. Підстави для формування обвинувачення в світлі вимог Конституції України. *Право України*. 1997. № 12.
34. Нове у кримінально-процесуальному законодавстві України: Навч. посіб. для студентів юрид. спеціальностей вищих закладів освіти. Х.: Право, 2002.
35. Павлюкова Т. Розгляд скарг на дії та рішення слідчого у стадії попереднього розгляду справи суддею // *Право України*. 2005. № 10.
36. Півненко В. П., Мірошниченко Е. О. Впровадження конституційних принципів змагальності та рівності сторін на стадії досудового слідства: проблеми і шляхи їх вирішення. *Право України*. 2003. № 2 (36).
37. Погорецький М. Межі доручень слідчого органу дізнання про проведення оперативно-розшукових заходів *Право України*. 2000. № 9.
38. Рогатюк І. Зміна обвинувачення у досудовому слідстві та суді. Практичні аспекти. Підтримання державного обвинувачення у суді. К., 2003.
39. Рогатюк І. Обвинувачення та принцип презумпції невинуватості при провадженні досудового слідства. *Право України*. 2001. № 10.
40. Рогатюк І. Перекваліфікація злочинних дій у кримінальному процесі: проблема юридична чи статистична. *Право України*. 2004. № 12.
41. Смітєнко З, Назаренко Р. Вдосконалення кримінальнопроцесуальних правовідносин на початковому етапі кримінального судочинства. *Право України*. 2000. № 5.
42. Удалова Л. Д. Освідування при розслідуванні злочинів. К., 1998.
43. Удалова Л. Деякі проблеми розвитку кримінально-процесуального законодавства. *Право України*. 2002. № 6.
44. Удалова Л. Допит експерта: проблеми законодавчого регулювання. *Право України*. 2003. № 2.
45. Удалова Л. Особливості проведення вербальних слідчих дій. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 11.
46. Удалова Л. Специфіка допиту при пред'явленні для впізнанн. *Право України*. 2002. № 9.
47. Федченко В. Груповий метод розслідування кримінальних справ: деякі питання. *Право України*. 2003. № 1.
48. ФілінД. Функції суду в досудових стадіях кримінального процесу. *Право України*. 2005. № 1.
49. Хруслова А. Закриття кримінальної справи: деякі теоретичні та практичні проблеми. *Прокуратура. Людина. Держава*. 2004. № 1.
50. ЧеречукінаЛ. Впізнання особи поза візуальним спостереженням: кримінально-процесуальні і криміналістичні аспекти. *Право України*. 2003. № 10.
51. Чорноус Ю. Місце та значення слідчих дій у процесі доказування по кримінальній справі. *Підприємництво, господарство і право*. 2004. № 4.
52. Чорноус Ю. Морально-етична характеристика слідчих дій. *Право України*. 2005. № 2.
53. Шевченко Т. Деякі питання застосування давності в кримінальному судочинстві. *Право України*. 2002. № 10.
54. Юркова Г. Досудове слідство: шляхи його прискорення. *Право України*. 2000. № 4.
55. Ягодинський В. Щодо відтворення обстановки і обставин події. *Право України*. 2003. № 5.

7. Адміністративне право та процес

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с
2. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади: Указ Президента України від 12 березня 1996. № 159/97.
3. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади України: Затверджене Указом Президента України від 12 березня 1996 р. Відомості Верховної Ради України 1996. 28 березня.
4. Інструкція з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997р. Уряд. кур'єр. 1997. 29 травня.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36. Ст. 446.
6. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України* 1995. № 47-52. Ст.349.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. стор. 1122.
8. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст.552
9. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14.01.1998 № 16/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України* 1998. № 23. Ст.121.
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст.19.

11. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України* 2011. № 48-49. Ст. 536.
12. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. *Голос України* від 03.08.2011. № 142.
13. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 25. Ст. 252.
14. Про Вищу раду юстиції: Закон України від від 15.01.1998 № 22/98-ВР. *Голос України* від 17.02.1998.
15. Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 14.10.1994 № 208/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України* 1994. № 46. Ст. 411.
16. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст.65.
17. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII. *Відомості Верховної Ради України* 1992. № 27. Ст. 384.
18. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24.03.1998 № 202/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України* 1998. № 36-37. Ст. 243.
19. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.
20. Про державну реєстрацію актів громадянського стану: Закон України від від 01.07.2010 № 2398-VI. *Відомості Верховної Ради України* 2010. № 38. Ст. 509.
21. Про державну службу в Україні: Закон України від 16 грудня 1993. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 52. Ст. 490.
22. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України* 1994. № 16. Ст. 93.
23. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України* 1993. № 31. Ст. 338.
24. Про загальний військовий обов'язок і військову службу: Закон України Закон від 25.03.1992 № 2232-XII. *Відомості Верховної Ради України* 1992. 27. Ст. 385.
25. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI. *Голос України* від 15.06.2011 № 107.
26. Про звернення громадян: Закон України № 393/96-ВР від 2 жовтня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
27. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. Ст. 222.
28. Про концепцію адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України. № 810, від 22.06.1998 р.
29. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст 540.
30. Про місцеве самоврядування в Україні: Закони України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Голос України*. 1999. 12 червня.
31. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190.
32. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010. *Урядовий кур'єр* від 14.12.2010 № 234.
33. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 № 2625-III. *Голос України* від 15.08.2001 № 145.
34. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-XI. *Відомості Верховної Ради України* 2012. № 19-20. Ст.179.
35. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. *Голос України* від 10.07.2001 № 119.
36. Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим: Закон України 22.12.2006 № 533-V. *Голос України* від 16.01.2007 № 6.
37. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII в редвкції від 22.02.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 212.
38. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI. *Відомості Верховної ради України*. 2010. № 41-42, № 43, № 44-45. Ст. 529.
39. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.97 р. № 776/97-ВР/ *Голос України* від 20.01.1998.
40. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від від 17.03.2011 № 3166-VI. *Голос України* від 09.04.2011. № 65.

8. Міжнародне публічне право

1. Конституции зарубежных государств : учеб. пособие / сост. В. М. Маклаков. [4-е изд., перераб. и доп. М. : Волтерс и Клувер, 2003.
2. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть : Лукашук И. И. М. : Изд-во «БЕК», 1996. 371 с.
3. Международное право: учебник / отв. ред. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова. М. : Междунар. отношения. 2003. 720 с.
4. Миронов Н. В. Международное право: нормы и их юридическая сила / Миронов Н. В. М. : Юрид. лит., 1960. 67 с.
Мюллерсон Р. А. Соотношение международного и национального права / Мюллерсон Р. А. М. : Междунар. отношения, 1982. 136 с.
5. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право. К. : КНТ, 2010. 280 с.
6. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. Київ. : Наукова думка, 1992. 241 с.
7. Скомороха В. Окремі питання імплементації норм міжнародного права і конституційна юрисдикція України / В. Скомороха / *Український часопис міжнародного права*. 2002. № 1. С. 6–11.

Додаткова література на іноземних мовах:

1. Lenaerts K., Van Nuffel P., Bray R., de Smijter E. Constitutional Law of the European Union. London: Sweet & Maxwell, 1999.
2. Moussis N. Access to European Union: law, economics, policies. Genval, 1995.
3. Pierre le Mire. Droit de L'Union Européenne et politiques communes: libre circulation, concurrence, harmonisation, politiques communes. Paris: Dalloz, 1998.
4. Scotto M. Les institutions européennes. Paris: Le Monde editions, 1994.
5. Shaw J. European Community Law. London, 1995.
6. Dr. J.J. Tromm. Introduction to European Community Law. The Hague: Asser Institute, 1995.
7. Vincenzi Ch. Law of the European Community. London, Pitman Publishing, 1995.
8. Weatherill S., Beaumont P. EC Law. London: Penguin Books, 1995.
9. Weatherill S. Law and Integration in the European Union. Oxford: Clarendon Press, 1995.